Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: 2919451

Onderwerp

Wijziging van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

Voorstel

De gemeenteraad besluit:
Toestemming te verlenen voor het besluit tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis.

Inleiding

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) gewijzigd. Het voornaamste doel van de wijziging is het verbeteren van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de raden. Sommige wijzigingen zijn direct per 1 juli 2022 in werking getreden. Andere wijzigingen dienen voor 1 juli 2024 geïmplementeerd te zijn in iedere gemeenschappelijke regelingen.

De gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis heeft zich in deze laten adviseren door Boels Zanders Advocaten (hierna: BZA) en Cooperacion. Zij zijn als juridisch adviseur opgetreden en hebben het traject begeleid. Eenentwintig Limburgse gemeenschappelijke regelingen hebben hieraan deelgenomen. Het doel van het gezamenlijke traject was het komen tot uniforme wijzigingsvoorstellen. Daarbij zijn in het traject – naast de wijzigingen als gevolg van de Wgr – ook wijzigingen meegenomen die voortvloeien uit de Aanpassingswet Wnra (Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren) en de Wep (Wet elektronische publicaties). Tevens is – op verzoek van de Provincie en in samenspraak met archiefdeskundigen – tot een nieuwe aangescherpte archiefbepaling gekomen.

Burgemeester, mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris, J.A.M. Heesen

Voor de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis geldt dat zij daarnaast nog de volgende wijzigingen heeft doorgevoerd:

Art 1.c / d / e 7.2 / 7.3 / 8.2 Vervallen verschil tussen deelnemers A en deelnemers B

Bij de oprichting van Het Gegevenshuis werd nog uitgegaan van twee soorten deelnemers: overheidsorganisaties die een wettelijke plicht hebben tot het beheren van één of meer basisregistraties en overheidsorganisaties die deze plicht niet hebben. Omdat Het Gegevenshuis uitgaat van 'gewilde winkelnering' op basis van het 'shared service centre' principe, was het wel zaak dat een overheidsorganisatie met een wettelijke plicht tot het beheren van basisregistraties tenminste het beheer van de Basisregistratie Grootschalige Topografie bij Het Gegevenshuis zou beleggen. Dit omdat Het Gegevenshuis de geometrie in haar databeheer centraal stelt en dat bijvoorbeeld het beheren van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) zonder dat ook de BGT zou worden beheerd tot extra handelingen zou leiden en bovendien geen directe sturing mogelijk is op de kwaliteit van de geometrie in die registratie. Vandaar dat in de Gemeenschappelijke Regeling een onderscheid werd gemaakt tussen 'deelnemer A' en 'deelnemer B'.
Deze tweedeling heeft vaak tot verwarring geleid en beïnvloedt de leesbaarheid van de Regeling negatief. In de praktijk is gebleken dat de duiding van 'deelnemer B' (een overheidsorganisatie die geen uit de wet voortvloeiende verplichting inzake het beheer van basisregistratie heeft) overbodig is. Er zijn namelijk geen deelnemers die deze verplichting niet hebben; gemeenten en het Waterschap hebben deze verplichting wel. Daarenboven is landelijk de koers bepaald richting Samenhangende ObjectenRegistratie (SOR), tegenwoordig ook weer integrale objectenregistratie genoemd, waar Het Gegevenshuis zoveel als mogelijk op voorsorteert, zodat het oorspronkelijk gedachtengoed dat tenminste het beheer van de BGT bij Het Gegevenshuis belegd moest worden, niet meer valide is.

Art 1.2 Toetreding waterschap tot de regeling

Door de toetreding van het waterschap veranderede de regeling van een regeling tussen gemeenten (hoofdstuk I Wet gemeenschappelijke regelingen) naar een regeling tussen gemeenten en waterschappen (hoofdstuk V Wet gemeenschappelijke regelingen. Bij de vorige wijziging (zie hierna bij herstel) werd de aanduiding van de bestuursorganen van het waterschap alsmede de juiste verwijzing naar de Wet gemeenschappelijke regelingen niet consequent doorgevoerd. Dit is nu in de gehele tekst van de regeling juist verwoord.

Art. 7.2 / 7.3 Actualisering overig

Dit betreft kleine wijzigingen, zoals de wijziging het gevolg van de gemeentelijke herindeling waarbij de gemeente Beekdaelen werd gevormd. Verder betreft het wijzigingen als gevolg van de invoering van de Wet Elektronische Publicaties per 1 juli 2021, het laten vervallen van de beginselverklaring die bij de oprichting van Het Gegevenshuis gold en het actualiseren van verwijzingen naar wetteksten.

Herstelactie

Bij de vorige wijziging van de gemeenschappelijke regeling in 2020 is achteraf gebleken dat niet alle deelnemers tekstueel hetzelfde dictum hebben gebezigd. Ook is gebleken dat is niet overal de correcte juridische procedure is gevolgd. In plaats van per deelnemer die het betreft een herstelactie uit te voeren en om te voorkomen dat verwarring ontstaat bij de bestuursorganen als kort achter elkaar twee keer de gemeenschappelijke regeling van Het Gegevenshuis op de agenda staat, is ervoor gekozen om deze eerdere wijzigingen nu weer als wijziging mee te nemen samen met alle andere 3 wijzigingen.
De wijziging in 2020 had met name betrekking op de invoering van de WNRA waardoor aanpassing nodig was om Het Gegevenshuis deel te laten nemen aan een vereniging met name de nieuwe Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisatie. Dit is noodzakelijk om de Cao voor de werknemers in dienst van Het Gegevenshuis van toepassing te laten zijn. In het verlengde daarvan ook de aanpassing van de lokaal vast te stellen rechtspositie. Kon voorheen nog de rechtspositie van de gemeente Heerlen van toepassing zijn, per 2020 dient Het Gegevenshuis haar eigen Personeelshandboek te hebben. Verder werden er enkele wijzigingen opgenomen die bijvoorbeeld te maken hadden met de toetreding van het waterschap (zie hiervoor).

Tekstuele wijzigingen

Tenslotte zijn nog enkele wijzigingen aangebracht die puur tekstueel zijn. Zo is consequent de duiding van de bestuursorganen met hoofdletters veranderd in kleine

Het formele wijzigingsproces is gestart met het geven van een zienswijze. In haar vergaderingen van 5 oktober respectievelijk 13 december 2023 heeft de raad deze zienswijzen uitgebracht, inhoudende instemming met de geformuleerde (uniforme) wijzigingsvoorstellen. De memo van BZA met de titel “Legal opinion op handreiking zienswijze raden voor wijziging gemeenschappelijke regelingen” heeft geleid tot stemverklaringen tijdens de raadsvergadering van 5 oktober 2023. Daarin heeft de raad zich positief uitgesproken over het toevoegen van bepalingen in de teksten van de gemeenschappelijke regelingen over de zienswijzenprocedure, burgerparticipatie en een evaluatiebepaling waarbij één keer in de vijf jaren geëvalueerd wordt. De raadsbesluiten met de zienswijzen én een uittreksel uit de notulen van de raadsvergadering van 5 oktober 2023 zijn vervolgens aangeboden aan zowel de gemeenschappelijke regelingen als BZA. Uit het uittreksel van de notulen blijken niet alleen de stemverklaringen, maar ook de toezegging van de burgemeester (als voorzitter van de raad) dat college en individuele collegeleden een en ander zullen uitdragen richting gemeenschappelijke regelingen. In een aanbiedingsbrief is dit ook nog verwoord.

Op 20 november 2023 hebben BZA en Cooperacion overlegd met de juridische adviseurs van de gemeenten. Het overleg ging over de ontvangen zienswijzen, zoals verwoord in het memo “Reactienota zienswijzen raden, provinciale staten en algemeen bestuur Waterschap”. Dit memo is via een informerende nota ter kennisname voorgelegd aan uw college (vergadering 5 december 2023). Uit het memo blijkt dat er een overgrote meerderheid is voor het toevoegen van bepalingen over de zienswijzenprocedure en over burgerparticipatie. Er is géén overwegende meerderheid voor het toevoegen van bepalingen over de evaluatie. Daarom zal gewerkt worden met twee verschillende teksten:

- Voor de “kleine” gemeenschappelijke regelingen – met maximaal 14 deelnemers wordt toegevoegd: “De werking van de regeling zal geëvalueerd worden indien twee

deelnemers hierom verzoeken". Het dagelijks bestuur zal dan een onderzoeksvoorstel aan de deelnemers voorleggen".

- Voor de "grote" gemeenschappelijke regelingen – vanaf 15 deelnemers wordt toegevoegd: "De werking van de regeling zal om de vijf jaar geëvalueerd worden, voor het eerst in [datum invullen]. Het dagelijks bestuur zal daartoe een onderzoeksvoorstel en de daarmee gepaard gaande financiële consequenties aan de deelnemers voorleggen".

Wij zijn deelnemer aan de kleine gemeenschappelijke regelingen Gegevenshuis, Kredietbank en Vidar. Voor het overige zijn wij deelnemer aan grote gemeenschappelijke regelingen: BsGW, GGD, Omnibuzz, RUD en Veiligheidsregio.

Nu de zienswijzenprocedure is afgerond (bij gemeenteraden, provinciale staten en algemeen bestuur Waterschap) wordt het formele wijzigingsproces voortgezet met het vragen van toestemming. De tekst van de regeling is daartoe aangepast conform het al genoemde memo "Reactienota zienswijzen raden, provinciale staten en algemeen bestuur Waterschap".

Beoogd effect

Het voor 1 juli 2024 implementeren van de wijzigingen / nieuwe instrumenten in de gemeenschappelijke regelingen. De wijzigingen zijn in een traject – begeleid door BZA en Cooperacion – tot stand gekomen. Tijdens dit traject heeft overleg plaatsgevonden met de gemeenschappelijke regelingen (de directies), de griffiers, de gemeentesecretarissen, de juristen én met college- en raadsleden. Nu de zienswijzen zijn overgenomen, is het verlenen van de toestemming een formaliteit.

Argumenten

Artikel 61 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Afdeling 10.2.1 van de Algemene wet bestuursrecht, en;
De door de deelnemende gemeenteraden en het algemeen bestuur van het waterschap ingediende zienswijzen op een eerder concept van deze wijziging

1.2 De raad heeft via haar eerdere zienswijzen ingestemd met de geformuleerde (uniforme) wijzigingsvoorstellen.
In haar vergadering van 5 oktober respectievelijk 13 december jongstleden heeft de raad deze zienswijzen uitgebracht.

1.3 De raad heeft zich via haar stemverklaringen positief uitgesproken over enkele nieuwe wijzigingsvoorstellen
Voorstellen van een Noord-Limburgse raadswerkgroep en van drie Parkstad-gemeenten zijn beoordeeld door BZA en Cooperacion in haar memo "Legal opinion op handreiking zienswijze raden voor wijziging gemeenschappelijke regelingen". De raad stond positief tegenover het toevoegen van bepalingen over de zienswijzenprocedure; burgerparticipatie en een evaluatiebepaling waarbij één keer in de vijf jaren geëvalueerd wordt.

1.4 Er is een overgrote meerderheid (van raden, provinciale staten en algemeen bestuur Waterschap) voor nagenoeg alle wijzigingsvoorstellen.

En daar waar geen overwegende meerderheid is – voor een evaluatiebepaling – is een redelijk tekstvoorstel gekomen waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kleine en grote gemeenschappelijke regelingen.

Kanttekeningen
Geen.

Inclusie
De uniforme wijzigingsvoorstellen zijn zo begrijpelijk mogelijk geformuleerd. Via www.overheid.nl komen de definitieve teksten van de gemeenschappelijke regelingen te zijner tijd voor iedereen beschikbaar.

Duurzaamheid
Dit voorstel heeft geen invloed op duurzaamheid: het betreft de implementatie van een wetswijziging in een gemeenschappelijke regeling.

Financiën
Voorstel zonder financiële consequenties binnen de begroting.

Communicatie en Participatie
De gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis wordt te zijner tijd geïnformeerd over de uitkomsten van het wijzigingsproces.

Vervolg
Nadat de gemeenteraad het college toestemming heeft verleend, zal het college een besluit nemen met betrekking tot de wijziging. Dit dient voor 1 juli 2024 te gebeuren.

Bijlagen
1. Reactienota zienswijzen raden, provinciale staten en algemeen bestuur Waterschap d.d. 22 November 2023.
1.1 Reactienota Gegevenshuis wz SL
2. Geconsolideerde versie van de regeling.
3. Concept raadsbesluit.

Gemeente Sittard-Geleen

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : [redacted] Telefoon : E-mail : Cluster: Burgemeester: mr. J.Th.C.M. Verheijen	Registratienummer : 2919451 Reg. datum : 27 februari 2024 Reg.nummer(s) bijlagen : -- Gemeentesecretaris: J.A.M. Heesen

Burgemeester,	**Gemeentesecretaris,**
mr. J.Th.C.M. Verheijen	**J.A.M. Heesen**